

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ลักษณะงานวิจัยที่ต้องการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
ระดับอำเภอเพื่อพัฒนาการส่งเสริมการเกษตรในภาคเหนือ

ชื่อผู้เขียน นายจักรพงษ์ ทองนอก

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณฤๅ	ณ ลำปาง	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราภา	คุณาพร	กรรมการ
รองศาสตราจารย์อุเทน	ปัญญา	กรรมการ
รองศาสตราจารย์กฐิน	ศรีมงคล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ลักษณะงานวิจัยที่ต้องการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอเพื่อพัฒนาการส่งเสริมการเกษตรในภาคเหนือ โดยแบ่งลักษณะงานวิจัยออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาเกษตรกร ด้านการปรับปรุงเทคโนโลยีในท้องถิ่น และด้านการพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร ตลอดจนเพื่อทราบถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยด้านส่งเสริมการเกษตร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอ (เกษตรอำเภอหรือผู้ช่วยเกษตรอำเภอ) ประจำสำนักงานเกษตรอำเภอในภาคเหนือ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ(Stratified Random Sampling) ได้ตัวอย่างจำนวน 127 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 48.72 ปี ดำรงตำแหน่งเกษตรอำเภอ ระดับ 7 อายุราชการเฉลี่ย 24.72 ปี ระยะเวลาปฏิบัติงานในตำแหน่งเฉลี่ย 10.64 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สมรสแล้ว และนับถือศาสนาพุทธ อัตรารายเดือนเฉลี่ย 21,614.33 บาท มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคเหนือ ร้อยละ 81.10 มีการ

รับรู้ข่าวสารการวิจัยด้านส่งเสริมการเกษตรจากวารสาร ร้อยละ 51.18 มีประสบการณ์ในการทำวิจัยด้านส่งเสริมการเกษตร และร้อยละ 58.46 เคยทำวิจัยด้านส่งเสริมการเกษตรจำนวน 1 – 2 เรื่อง

การส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอใช้วิธีส่งเสริมการเกษตรแบบ ส่งเสริมรายบุคคล ส่งเสริมแบบกลุ่ม ส่งเสริมผ่านสื่อมวลชน และจัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรให้กับเกษตรกร ในด้านการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอร้อยละ 74.8 มีการนำผลงานวิจัยด้านวิชาการและด้านส่งเสริมการเกษตรจากกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และจากสถาบันวิจัยต่างๆ มาใช้ประโยชน์ในการวางแผน และการปฏิบัติงาน

ลักษณะงานวิจัยที่ต้องการด้านการส่งเสริมการเกษตร พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอ มีความต้องการลักษณะงานวิจัยด้านส่งเสริมการเกษตรอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยต้องการ ด้านการพัฒนาการส่งเสริมการเกษตรมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการปรับปรุงเทคโนโลยีในท้องถิ่น และ ด้านการพัฒนาเกษตรกร ตามลำดับ สำหรับประโยชน์ของงานวิจัยด้านการส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอให้ความเห็นว่า มีประโยชน์ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะทำให้เกิดความรู้ใหม่ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนวิทยาการให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการทำงานวิจัยด้านส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอ พบว่า ด้านนโยบายของหน่วยงาน มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด รองลงมาคือ การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง แหล่งข้อมูล งบประมาณ บุคลากร และ เวลาในการทำวิจัย ตามลำดับ

สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ ควรกำหนดนโยบายในเรื่องของการวิจัยการส่งเสริมการเกษตรให้ชัดเจน จัดฝึกอบรมและให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในการทำวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวิจัยแบบมีส่วนร่วม เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาการส่งเสริมการเกษตรในภาคเหนือต่อไป

Independent Study Title   Type of Research Needed by District
Extension Officials for Agricultural Extension
Development in Northern Thailand

Author   Mr. Juggapong Tongnok

M.S. (Agriculture)   Agricultural Extension

Examining Committee :

Asst. Prof. Dusadee Nalampang   Chairman

Asst. Prof. Warapa Kunaporn   Member

Assoc. Prof. Uthen Panyo   Member

Assoc. Prof. Katin Srimongkol   Member

Abstract

The objectives of this research were to study type of research needed by district extension officials for agricultural extension development in Northern Thailand . By divide research 4 point , is transfer of technology research , improve locality technology research , improve farmer research and agricultural extension development trough know about obstacle , problems and recommendations take result agricultural extension research useful. Person use educate is district extension officials (district extension officials or assitant) at North agricultural office by Stratified Random Sampling . Mail questionnaires were distributed and only 127 sample had been collected . Data had been analysed through Statistic Package for Social Science (SPSS). Statistic techniques uses include percentage , means , standard deviation and weight mean score .

The results revealed that the district extension officials were mostly male with an average of 48.72 years their position classification is 7 level at government 24.72 served in a position for 10.64 years . The majority of them completed bachelor degree , married and respect Buddhist . An average monthly salary 21,614.33 Bath . 61.42 percent north domicile 81.10 percent get knowledge research about agricultural extension with journal 51.18 percent had experience about agricultural extension research 58.46 percent do agricultural extension research 1 – 2 story .

Agricultural extension approach , district extension officials use personal approach group approach mass approach and use agricultural technology center , for transfer agricultural knowledge to farmers 74.8 percent district extension officials take technique research and agricultural extension research from Department of agricultural , Department of agricultural extension and any institute agricultural for to lay plan and discharge .

Type of agricultural extension research needed were specificity agricultural extension research most level 4 point , research for most agricultural extension development and next research transfer of technology , research for improve locality technology and research for improve farmer for useful of agricultural extension research, Person data fix think : most useful and new idea for more rise knowledge .

The problem about agricultural extension research of district extension officials were unity policy had most problem and obstadic next to person and time of to do research .

Recommendations were should fix policy of agricultural extension research for training and take knowledge with district extension officials for research and participate research . Take research result use tendency plan and discharge for Agricultural Extension Development in Northern Thailand